

KONTAKT

med FSDB

September 2026

Syntolkning: Fem personer arbetar tillsammans med matlagning och utrustning vid ett bord utomhus på Sjugare Gård. En person står vid grillplatsen och i bakgrunden syns glampingtält, röda gårdsbyggnader och skog. Foto: Privat

Full fart ute i föreningarna

Från hemberedskap i Dalarna till friskvårdsvecka i Furuboda, läger och jubileum.

Från vallöften till verklighet

Valet är över, nu följer vi upp partiernas löften om FSDB:s viktigaste frågor.

Noahs spel öppnar för fler

DBU-medlemmen Noah Molteberg Lundén har utvecklat äventyrsspelet Blind Survival.

Innehåll

Kontakt nr 4 2026

3 Redaktörens ord: En sommar att minnas.

4 Ordförandenytt: Efter valet – upp till bevis.

5–7 Nyheter: Siffernotis, Tolkjäns-
tens framtid på den politiska agen-
dan, Patienter med synskador stäm-
mer Novo, Från löften till handling:
fem svar att bevaka nu.

8–9: Politik: Agneta Nilsson (S):
”Ta välfärden på allvar igen”.

10: Anhöriga och familj: Friluftsliv,
gemenskap och äventyr.

11–15 Regionalt: Efter kritiken
i medier – regionen återinför tolk på

resa, Krislådor, kolbullar och urkraft,
Vill du vara med och forma FSDB:s
framtid?, Friskvårdsveckan på Furu-
boda, En härlig helg på Lisebergbyn.

16–17 Regionalt/DBU: FSDB Jönkö-
ping firade 40-årsjubileum, Karu-
seller, kanot och gemenskap, Noah
ville göra spel mer tillgängligt.

18–19 Aktiviteter och information:
Kongressen 2027 – var med och på-
verka, Kontakt med FSDB blir taltid-
ning.

Tidningen ges ut av Förbundet Sveriges Dövblinda. Vi är en parti-
politiskt och religiöst obunden intresseorganisation som arbetar med
att stötta medlemmar och att driva opinion. Tillsammans kämpar vi
för allas rätt till ett självständigt, aktivt och rikt liv.

Tidningen trycks av Taberg Media Group. PunktDesign gör tidningen
på punktskrift och Iris Media gör inläsning på Daisy-skiva.

Chefredaktör: Angelica Molin. Där AM anges är artikeln
skriven av redaktören. Ansvarig utgivare: Klas Nelfelt.

En sommar att minnas

Text: Angelica Molin

Nu när vi lämnar sommaren bakom oss inser jag att det finns lika mycket att se tillbaka på, som att blicka fram emot.

Sommaren har varit full av aktiviteter! I detta nummer får vi bland annat följa med på ett äventyrsfyllt familjeläger i Västankvik och läsa om friskvårdsveckan på Furuboda. Vi får också följa med på en kurs i hemberedskap, där deltagarna fick praktisk kunskap och övade på att hantera oväntade situationer.

Nu går vi också in i en höst där politiken står i fokus. Inför valet frågade vi riksdagspartierna hur de vill förbättra villkoren för personer med dövblindhet. I det här numret följer vi upp några av deras besked och tittar närmare på vad det kan innebära. För medan löften och positiva besked är viktiga – är det först när de leder till verklig förändring som de gör skillnad i människors vardag. Det blir särskilt tydligt i artikeln från Blekinge i detta nummer. Regionen beslutade att försämra möjligheten till tolk under resor, men efter kritik backade dem. Det är ett kvitto på att det kan göra stor skillnad när våra föreningar reagerar och våra frågor uppmärksammas.

Nu börjar vi också blicka framåt. Nästa år är det kongress och redan nu finns möjligheten att engagera sig, nominera kandidater och fundera över vilka frågor FSDB ska driva framöver. Trevlig läsning och tack för alla texter!

FÖRBUNDET
SVERIGES DÖVBLINDA

Stöd FSDB

Vill du skänka en gåva och stötta FSDB i vårt arbete? Tack vare ditt stöd kan vi fortsätta att arbeta för att alla personer med dövblindhet ska kunna delta i samhället på sina egna villkor. Swisha din gåva till 123 288 9384 eller scanna QR-koden nedan.

123-288 93 84

SWISHA FSDB

Det går också bra att använda plusgiro: 44 77 73-3. Tack för din insats!

Efter valet – upp till bevis

Text: Klas Nelfelt

Valrörelsen är över. Medan många nog har tröttnat på debatter och nyheter om valet, är det nu det intressanta arbetet börjar för FSDB!

Inför valet ställde vi frågor till riksdagspartierna. Svaren visar att många partier ser problemen, men de är inte eniga om vad som ska göras. När riksdagens utskott är på plats kommer vi därför att kontakta Socialutskottet och andra berörda utskott. När en ny regering har bildats vill vi även träffa de som är ansvariga för våra frågor. Så var står förbundet i våra kärnfrågor?

1. Vi vill att personer med dövblindhet som uppfyller kraven ska räknas till personkrets 3 i LSS. Det är en grupp som kan få stöd enligt lagen när en funktionsnedsättning ger stora svårigheter i vardagen. Kommunen måste se hur dövblindheten påverkar hela livet.

Den som behöver ledsagning ska få tillräckligt många timmar utan avgift. För vissa av oss räcker inte ledsagning, då behöver vi också kunna ansöka om personlig assistans och få vårt behov prövat. Flera partier vill ha tydligare regler eller mer nationell styrning. Frågan är vad tänker de göra och när?

2. Vi vill ha en tolktjänst som fungerar likvärdigt i hela landet.

Några tolkcentraler gör andra bedömningar än vi av vad som ingår i tolkuppdraget. Regionernas ansvar för tolk i vardagen finns i dag i hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Men tolktjänst är inte vård eller rehabilitering. Det gör det möjligt för oss att kommunicera och delta i samhället. Därför vill vi ha en särskild lag för tolktjänsten. Vänsterpartiet, Liberalerna och Centerpartiet har sagt ja till det. Men hur ska partierna få tolktjänsten att fungera?

3. Vi vill ha en sammanhållen rehabilitering, oavsett var i landet vi bor. Syn och hörsel måste betraktas tillsammans. Vi vill ha stöd för att hitta rätt hjälpmedel, lära oss att använda dem och digitala tjänster. Även färdtjänst och tillgänglighet är viktiga att följa upp.

Flera partier anser att skillnaderna mellan regionerna behöver minska. Men hur ska de göra det och hur ska de ska följa upp att stödet faktiskt blir bättre för personer med dövblindhet?

Där det finns möjlighet kan regionala föreningar också bidra genom dialog med kommuner och regioner. Förutsättningarna ser olika ut och arbetet behöver anpassas efter resurserna som finns. FSDB tror på dialog och vet att förändring tar tid. Men vi nöjer oss inte med att partierna har sett problemen, nu vill vi se vad de gör åt dem.

1

september 2026 ändrar Texttelefoni.se hur texten skrivs i förmedlade samtal. Stora bokstäver används endast i början av meningar och i namn. Den som vill ha all text med stora bokstäver, som tidigare, behöver meddela förmedlaren.

Kontakta dem på taltelefon: 020-11 84 73 eller via e-post: kundtjanst@texttelefoni.se

Texttelefoni/AM

Tolktjänstens framtid på den politiska agendan

Tolktjänstutredningen väntar fortfarande på politiska beslut. Trots att samtliga riksdagspartier inför valet var positiva till att gå vidare med åtminstone delar av förslagen, lades utredningen från 2022 aldrig fram i sin helhet för riksdagen.

Utredningen föreslog bland annat en särskild lag om tolktjänst och att Arbetsförmedlingen skulle ta över ansvaret för arbetslivstolkning. – Regeringen tog ett steg framåt när det blev tydligare att vi kan få tolk för att utföra

våra arbetsuppgifter. Samtidigt sänktes taket för bidraget att täcka tolkkostnader och detta försämrar möjligheten att få tillräckligt med tolkning i arbetslivet. Det måste vi fortsätta arbeta för att förändra, säger FSDB:s ordförande Klas Nelfelt.

FSDB har lämnat synpunkter på förslagen och länge arbetat för en mer likvärdig tolktjänst. Den avgående regeringen har gått vidare med vissa delar, men det blir nästa regering som får ta ställning till resterande delar. **AM**

Patienter med synskador stämmer Novo

Ett dussintal danska patienter har stämt läkemedelsföretaget Novo efter att de drabbats av synskador av läkemedel som innehåller semaglutid, rapporterar Wall Street Journal.

Flera studier har pekat ut en koppling mellan just GLP-1-läkemedel och den ovanliga ögonsjukdomen NAION, som orsakas av minskat blodflöde till

synnerven i ögat. Europeiska läkemedelsmyndighetens säkerhetskommitté PRAC gick i fjol ut och rekommenderade att det ska stå i bipacksedeln att detta är en ovanlig biverkan.

Läkemedelsbolagen bestriider kraven och Novo hänvisar till en studie som inte sett någon ökad risk för NAION. **AM**

Syntolkning:
Socialde-
mokraternas
logotyp, ett
stort fråge-
tecken och
svenska flag-
gan. Foto: Al.

Från löften till handling: fem svar att bevaka nu

Text: Angelica Molin

I skrivande stund återstår regeringsbildningen. Om Socialdemokraterna får regeringsmakten finns flera besked från partiet som FSDB har anledning att följa upp.

Socialdemokraterna blev största parti i riksdagsvalet och valresultatet gav oppositionen en knapp majoritet. Den kommande regeringsbildningen kan påverka flera av FSDB:s frågor, men vilken politik som faktiskt genomförs beror på den nya regeringen och vilket stöd förslagen får i riksdagen.

Inför valet ställde FSDB fem frågor till samtliga riksdagspartier om ämnen som är viktiga för personer med dövblindhet. Eftersom Socialdemokraterna kan få en central roll i den

kommande regeringsbildningen har redaktionen gått igenom partiets svar: vad har Socialdemokraterna sagt, och vilka besked blir viktiga att hålla ett öga på? Vilken politik som genomförs beror på regeringen och vilket stöd förslagen sedan får i riksdagen.

Ledsagning

Socialdemokraterna svarade att det är "mycket olyckligt" att rätten till ledsagning varierar mellan kommunerna. Partiet vill att arbetet med att se över avgiftsfri ledsagning och en särskild reglering påbörjas

snarast. En viktig fråga att följa blir om det leder till en mer likvärdig rätt till ledsagning.

Tolktjänsten

Socialdemokraterna vill gå vidare med flera delar av tolktjänstutredningen från 2022 för att skapa en mer likvärdig tolktjänst i landet. Partiet har däremot inte tagit ställning till om det ska ske genom en ny lag eller förändringar i hälso- och sjukvårdslagen.

Digital delaktighet och rehabilitering

Socialdemokraterna anser att rehabiliteringen behöver ge det stöd som krävs för att människor ska kunna vara delaktiga i ett alltmer digitaliserat samhälle.

Partiet är också öppet för nationella riktlinjer för att minska skillnaderna mellan regionerna. Hur det ska ske är ännu oklart.

Färdtjänst

Partiet anser att det är ”hög tid att agera” utifrån Trafikanalys rapport om färdtjänsten. De säger sig också vara berett att vidta åtgärder för att fler som har rätt till färdtjänst ska få det i framtiden.

Tillgänglighet

När det gäller digital tillgänglighet öppnar Socialdemokraterna för förstärkt tillsyn och en översyn av dagens tillgänglighetskrav. De har dock inte presenterat några konkreta åtgärder.

Vad händer härnäst?

Om S får regeringsmakten blir nästa steg att följa vilka besked som leder till konkreta förslag. Redaktionen kommer att återkomma till de andra partiernas svar under mandatperioden. Vilka det blir återstår att se.

Syntolkning:
Agneta Nilsson har grått mellanlångt hår och blå skjorta. Klas Nelfelt sitter mittemot i svart skjorta. En tolk har sin hand på Klas rygg. De sitter utomhus vid ett bord med en pelargon och en rödvit käpp på. Foto: FSDB

Agneta Nilsson (S): "Ta välfärden på allvar igen"

Text: Angelica Molin

Den 25 juni åkte FSDB till Almedalen för att lyfta de frågor som är viktiga för personer med dövblindhet. En av dem vi träffade då var socialdemokraten Agneta Nilsson (S).

Under förra mandatperioden var Agneta Nilsson riksdagsledamot och arbetade bland annat med LSS- och funktionsrättsfrågor för Socialdemokraterna i socialutskottet. Frågor som FSDB prioriterar högt.

Under samtalet med Agneta Nilsson i Visby beskrev Klas Nelfelt hur personer med dövblindhet ofta hamnar mellan stolarna när ansvaret är uppdelat mellan olika aktörer.

– Dövblindtolkning är exempelvis regionernas ansvar, medan ledsagning är kommunernas,

säger Klas Nelfelt.

Agneta Nilsson berättade att de har diskuterat ledsagning politiskt och att den förra riksdagen beslutat att frågan ska utredas.

FSDB lyfte att en reglering av ledsagning måste utformas så att den också fungerar för personer med dövblindhet, vars behov ofta skiljer sig från behoven hos personer som enbart har en synnedsättning.

– Bland annat måste kommunikationen fungera, säger Klas Nelfelt.

Samtalet gick sedan vidare till LSS, där FSDB:s ståndpunkt var tydlig:

– Personer med dövblindhet ska kunna omfattas av personkrets 3, säger Klas Nelfelt.

Han lyfte även att förbundet har medlemmar som är i behov av personlig assistans. Som exempel tog han upp Jimmy Löfström, som har dövblindhet och använder rullstol. Trots omfattande stödbehov i vardagen har han inte beviljats personlig assistans.

Agneta Nilsson höll med om att det finns en problematik kring hur LSS fungerar i praktiken.

– Vi har ju tagit ett kongressbeslut på att LSS inte ska försämrats, att vi ska värna om LSS och att LSS ska vara som det var tänkt från början, säger hon.

I samtalet diskuterades även hur LSS har förändrats sedan lagen infördes och hur rättspraxis har påverkat möjligheterna att få stöd. Agneta Nilsson tog då upp kommunernas ekonomiska förutsättningar.

– Vi vill skapa en slags ”bottenplatta” för kommuner och regioner, bland annat genom indexerade statsbidrag. Så att deras ekonomi ska vara säkrare.

– Vi måste ta välfärden på allvar igen i Sverige, för att det har varit ett problem i många år. Vi vill inte ha ett land som inte har en god välfärd, säger Agneta Nilsson.

Frågan om delaktighet blev en röd

tråd även när samtalet gick vidare till tolk i arbetslivet och färdtjänst.

Agneta Nilsson instämde i att stödet måste fungera för att människor ska kunna delta i samhället, arbeta och studera.

– Vi alla är en del av samhället och vi ska ju ha rätt att få vara en del av samhället, säger Agneta Nilsson.

Samtalet kom också in på konsekvenserna när stödet inte räcker till. Klas Nelfelt beskrev hur en del av FSDB:s medlemmar får så lite stöd att deras möjligheter att delta i familje- och samhällslivet begränsas.

– Isolering innebär en kostnad, och inte bara för samhället. Den största kostnaden drabbar den enskilda individen, men också människorna runt omkring, säger han.

Agneta Nilsson höll med om att konsekvenserna även påverkar familj och anhöriga. De kom också in på kommunernas bedömningar och hur processen skulle kunna bli enklare och mer rättssäker för den enskilde.

Avslutningsvis diskuterades rehabilitering och den digitala utvecklingen. Klas Nelfelt pekade på bristande utbildning i ny teknik.

– Vissa klarar till exempel inte av att använda BankID för att kunna logga in på 1177.

Agneta Nilsson instämde.

– Det kan ju inte bara finnas, det måste ju kunna gå att använda också.

Friluftsliv, gemenskap och äventyr

Text: Karoline Degerfeldt

Atta familjer deltog när FSDB hade familjeläger 6–10 juli på Västansviks folkhögskola i Leksand.

Under lägret genomfördes en tvådagars friluftskurs. Deltagarna fick prova på praktiska moment, som att göra upp eld, sätta upp tält, bygga vindskydd och lära sig knopar. Vi passade även på ett grilla äpple – riktigt gott!

Barnen och de anhöriga fick också möjlighet att känna på hur det är att leva med dövblindhet. Med hjälp av glasögon, hörselkåpor och käpp fick de uppleva olika situationer och prova en hinderbana.

En annan del av lägret var erfarenhetsutbyte. Föräldrar med dövblindhet respektive anhöriga

träffades i grupper som leddes av Anne-Maj Magnström för att dela erfarenheter och diskutera gemensamma frågor. I grupperna fick de möjlighet att prata om sådant som rör vardagen och ta del av varandras erfarenheter.

Under lägret ordnades också en discokväll med lekar och fiskdamm. En heldag tillbringades på Leksand Sommarland. Vädret var superbra och glada och taggade barn lekte på sommarlandet. Lägre avslutades med gemensamt filmmys.

Årets familjeläger uppskattades av deltagarna och gav möjlighet till gemenskap, erfarenhetsutbyte och olika aktiviteter för hela familjen. Det blev många fina stunder tillsammans.

Syntolkning:
Gruppfoto med deltagarna på årets läger, med en karta över Västansviks folkhögskola i bakgrunden.
Foto: Privat

Efter kritiken i medier

– regionen återinför tolk på resa

Text: Angelica Molin

I början av sommaren försämrade Region Blekinge stödet för personer med dövblindhet. Något som en av FSDB:s regionala föreningar var mycket kritiska till i medier. – Man ger sig på de mest utsatta i samhället, säger Kent Rashem, ordförande i FSDB Öst, till Sydöstran, som var först med att uppmärksamma detta.

Region Blekinge hade beslutat att inte längre erbjuda ledsagning för personer med kombinerad syn- och hörselnedsättning, till och från tolkuppdrag. Tolk på plats skulle fortfarande erbjudas, men den som behövde hjälp under resan hänvisades i stället till kommunen.

Regionens hållning var att resan och tolkuppdraget skulle ses som två separata insatser.

– Resan är ett, och tolkuppdraget är ett. Vi nekar inte tolk på plats, sa då Ulrica Karlsson, tillförordnad verksamhetschef och avdelningschef på hörselvården, till Sydöstran.

I ett inslag med P4 radio Blekinge, ifrågasatte reportern Hjalmar Fredbo beslutet, i en intervju med Hälso- och sjukvårdsdirektören Caroline Magnusson Grahn. Hon menade att bakgrunden var en

ökad efterfrågan på tolktjänster och en ansträngd ekonomi.

Men, kort efter att Sydöstran publicerat artikeln, rev Region Blekinge upp sitt beslut. Beslutet som började gälla från början av juni gäller därmed inte längre. Regionen menar att ledsagning egentligen inte är deras ansvar, men att de återinför stödet för att patienter inte ska bli lidande.

I ett pressmeddelande meddelade regionen att de nu återgår till tidigare rutiner och erbjuder ledsagning i samband med tolkuppdrag för personer med dövblindhet.

Efter att FSDB bett om ett förtydligande kring om det gäller dövblindtolkning eller enbart vanlig ledsagning uppdaterade regionen sitt pressmeddelande till: "Det innebär att vi erbjuder ledsagning med tolkning för den här patientgruppen."

Samtidigt uppger regionen att de ska se över den framtida ansvarsfördelningen. FSDB kommer därför att bevaka detta för att säkerställa att eventuella framtida förändringar inte försämrar möjligheten till dövblindtolkning i samband med resor.

Krislådor, kolbullar och urkraft

Text: Anne-Maj Magnström

Ett år med förberedelser inför kursen i hemberedskap tog plötsligt slut när vi satt ute på Sjugare Gård i den varma sensommarsolen. Klockan tre var vi fulltaliga deltagare och våra instruktörer Agneta och Pär Hummerhielm.

Alla fick en krislåda som grund, med saker skänkta av Coop, Hemköp, ICA, Leksands Knäckebröd och Morakniv. Resten fyllde vi själva på med hjälp av Min krisplan: vatten, värme, mat,

information och mycket mera.

Väderprognosen gav styrelsen kursens första praktiska övning: att flytta styrelsemötet! Hela fredagen ägnades åt kursen. Efter teori gick vi till grillplatsen för att prova olika sätt att laga mat.

Det blev minestronesoppa, som tillagades i BaroCook (ett kokkärl som värmer mat utomhus utan eld, el eller gasol) och kolbullar med fläsk, som lagades över öppen eld.

Vi fick veta hur vi skulle känna skillnad på gran, barr, kotor, tall,

Vill du vara med och forma FSDB:s framtid?

Text: Valberedningen

(Agneta Hummerhielm, Daniel Olsson och Jan Nyström)

Ett förbund blir starkt genom sina medlemmar – och genom människor som vill vara med och göra skillnad.

Nu börjar valberedningen sitt arbete inför kongressen i maj 2027 och vi söker nya kandidater till FSDB:s förbundsstyrelse.

Kanske har du någon gång tänkt: "Det där skulle jag kunna hjälpa till med." Då är det kanske dags att ta steget nu!

Du behöver inte nödvändigtvis ha tidigare erfarenhet av styrelsearbete, även om det är meriterande.

sälg och björk. Vi lärde oss också om bränsle och hur man klyver ved med kniv. Sedan täljde vi en egen pil. "Wow. Urkraft!" sa en deltagare. Efter en rejäl dos friluftsliv blev det vila innan det var dags för middagen.

På lördagen fick vi information om utrustning, säkerhet och hur man stoppar blödningar. Agneta Hummerhielm bytte hattar hela tiden – hon var instruktör, FSDB-medlem, föreningsvän och valberedare – det ledde till många givande samtal.

Vi åkte hem med krislådor, kunskap, nya färdigheter och ett tändstål med visselpipa och kompass i fickan. De medlemmar som inte kunde delta kommer att

få vara med en kväll där vi berättar om detta och delar ut kriskassar.

Nästa år fortsätter vi med en friluftshelg, självklart med samma instruktörer.

Jag tycker att alla borde våga ta i det svåra ämnet Hemberedskap. Kunskapen behövs också i vardagen: om tåget blir stående, om vi fastnar i bilkö, om ledsagaren inte dyker upp eller strömmen går. Vi ska kunna agera så tryggt och självständigt som möjligt.

Min egen beredskap är nästan klar. Nu återstår att köpa solcellsladdare och förstås – BaroCook!

Alla har olika kunskaper, erfarenheter och idéer, och det är just blandningen som gör att en grupp fungerar bra.

Vi vill gärna komma i kontakt med dig som:

- Kan tänka dig ett styrelseuppdrag.
- Vill veta mer om vad det innebär att sitta i förbundsstyrelsen.
- Vill föreslå en annan medlem som du tror skulle passa bra, fråga då personen först.

Du behöver inte bestämma dig på en gång. Hör av dig till valberedningen så kan vi prata och vi kan berätta mer. Det är tillsammans vi skapar vårt förbund – och kanske är just du en av dem vi behöver!

Varmt välkommen att höra av dig till valberedningen på mejl:
valberedningen@fsdb.org

Friskvårdsveckan på Furuboda

Text: Eva Fridh & Eva Andersson

Då var det åter dags för några fina dagar på Furuboda folkhögskola som våra medlemmar i FSDB Skåne och FSDB Öst skulle få åtnjuta!

Kursgården ligger vackert med omgärdande skog, backar och havet intill. Omgivningen är anpassad för att alla, oavsett funktionsförmåga, ska kunna vistas här i den vackra miljön!

Gänget på 22 aktiva och anhöriga, samt tolkar, började med lunch! Sedan inledde vi starkt med stolsgympa och balansträning samt avspänning. Därefter blev det middag i gott gemyt.

Efteråt gick vi till utegymmet och blev förevisade de olika momenten, sedan kunde man gå en slinga och känna i uppsatta lådor vad det var i, eller ta en lugn promenad till havet innan kvällsfikat.

Tisdagen bjöd på vattenträning i bassängen för den som så önskade under förmiddagen. På eftermiddagen gavs en föreläsning kring samtalets betydelse. Nyckelord var: Lyssna, Förstå, Visa intresse, Personkemi!

Tisdagskvällen bjöd på utflykt in till Åhus torg och kyrka. Här fick

vi känna historiens vingslag av en skicklig guide gällande Åhus – en gång i tiden fiskeby. Fick även berättat om svensk-dansk-norska-kriget kring 1000-talet och framåt!

På onsdagsförmiddagen hade vi föreläsning och prova-på socialhaptiska signaler. Eftermiddagen ägnade vi åt att träna våra sinnen: lukt och känsel i växthuset. Den som ville kunde få fotmassage och slappna av.

Efter middagen blev det live-musik arrangerat av folkhögskolan, inbjudna artister var: Lasse Sigfridsson, tidigare medlem i Lasse Stefanz och Paul Skoog. En kille med funktionshinder som spelade dragspel, var med. Han fick möjlighet att sjunga solo och spela gitarr – väldigt bra gjort! Detta blev mycket uppskattat, så härligt att få sjunga med, klappa takten och känna rytmen! Tur med vädret hade vi också!

Torsdagen bjöd på morgongympa ute för de som ville efter frukost. Därefter kunde några njuta klassiska flotteturen på Helge å, medan några körde lite balansträning och spelade Boccia.

Vi är glada att vi hade med våra anhöriga och tolkar och tackar dem, arrangörerna och skolan!

Syntolkning: Deltagarna står utomhus och ser glada ut innan de ska börja spela äventyrsgolf. Från vänster Agneta Hummerhielm, Lina Antbring, Ann Jansson, Bert Liljeholm Brännström, Cia Grönborg, Tina Lindblad, Kurt Jacobsson, Ulrika Myhr och Peter Widerberg. Foto: Privat.

En härlig helg på Lisebergbyn

Text: Bert Liljeholm Brännström

Vilken fin helg vi fick tillsammans! Vi var nio deltagare och två ledare, och helgen bjöd på gemenskap, skratt, god mat och många aktiviteter.

Fredagen började med pizza och planering inför helgen.

På lördagen blev det en lång promenad i ett riktigt växlande väder – sol, regn, blåst och ösregn! Vi stannade vid Bertilssons stuga för fika och åt sedan lunch tillsammans på Skatås.

Eftermiddagen bjöd på lek, spel och bad. Åskan och regnet kom på besök en stund, men det stoppade inte vårt goda humör.

På kvällen blev det riktig lägermat: kokta majscolvar och korv med tillbehör.

Söndagen bjöd på strålande väder och vi avslutade helgen med äventyrsgolf och gemensam lunch.

En helg fylld av gemenskap, natur, aktiviteter och många fina minnen, trots att vädret ville annat!

FSDB Jönköping firade 40-årsjubileum med tårta

Text: Björn Broberg och Inga-Lill Eriksson

Den 2 september 2026 firade FSDB Jönköping 40-årsjubileum. Vi började med lunch på Lindgården i Jönköping. Sedan hälsade vår ordförande alla välkomna.

Vår första dövblindkonulent Ingrid Losenborg berättade om när FSDB Jönköping kom till. Det hette då FSDB Jönköpings kontaktklubb. Både hon och Bengt Olsson

var med, då han var tolkchef på den tiden, sedan berättade Berit Jildenhed om föreningens historik. Vid 15.00 blev det fika med prinsesstårta dagen till ära och nuvarande tolkchefen Lois Ankarås samt FSDB:s förbundsordförande Klas Nelfelt grattade föreningen. Sedan berättade han vad förbundet arbetar med. Alla åkte hem mätta och belåtna!

Karuseller, kanot och gemenskap

Text: Josefine Hildebrandsson

Årets sommarläger började med att vi reste till Flämslätts stifts- och kursgård i Skaraborg, där vi åt middag och bekantade oss med området.

Andra dagen blev det en tur till Skara Sommarland, med hjälp av tolkarna fick vi tillgänglighetsband som gjorde att vi kunde gå före i kön vid alla karuseller och några rutschkanor. Vi åkte karuseller fram tills det var dags för lunch.

Efter lunchen gick vi mot vattenlandet och var där ett tag och gick sedan tillbaka till karusellerna och åkte lite till.

När vi kom till kursgården igen var det fri lek fram till middagen och efter det spelade vi kubb. Här hade vi tur med vädret med strålande sol hela dagen.

Dag tre började med kanotpaddling i regnet fram till lunch. Efter lunchen blev det en vandring på 9 km i växlande terräng. Sedan var det middag, och efter middagen hade vi en utvärdering om vad deltagarna tyckte om lägret. De tyckte att Skara sommarland var jättebra och roligt och det skönt att kunna gå före i kön, men att det var tråkigt med så få deltagare. Efter utvärderingen grillade vi korv vid vattnet.

Noah ville göra spel mer tillgängligt

Text: Angelica Molin

DBU-medlemmen Noah Molteberg Lundén har lanserat ett datorspel utvecklat speciellt för spelare med synnedsättningar.

Spelintresset började redan vid fyra års ålder och hon lägger en stor del av fritiden på spel och att titta på YouTube-videor om spel.

Hon har alltid haft tankar på att utveckla ett eget spel. Men när hon blev äldre fick hon mer konkreta idéer.

– Jag märkte att tillgängligheten blev sämre för de som ser dåligt i takt med att grafiken blev mer realistisk, säger hon.

Det var under ett gymnasieprojekt som idén om att skapa en demo för de med synnedsättning föddes.

– Det var en teknikdemonstration där man kunde utforska ett litet hus utan att se, och där man navigerade med enbart ljudfiler.

Senare hade hon praktik hos ett spelskaparcommunity (The Great Journey). Där satte de samman

idéerna om ett zombiespel, som efter ett studieuppehåll till slut blev till äventyrsspelet Blind survival, som hon senare mottog ett pris för.

Spelet utspelar sig i en zombieapokalyps där spelaren navigerar och överlever enbart med hjälp av hörseln.

Nu, några år senare tycker hon att tillgängligheten har börjat uppmärksammas även i spelvärlden.

–Det finns många spel för den som inte ser. Till exempel The last of us 2. Där kan du guida spelaren och få veta när du är nära en kant, säger hon och fortsätter:

– Det är bra att många börjat ta tillgänglighet seriöst, även konsoler får mer funktioner inbyggda.

I dag spelar hon för avslappning.

– Jag spelar på datorn, eftersom det finns mer modifikationer och AI-hjälpmedel, än på tv-spelskonsoler.

Till den som är nyfiken på att testa tipsar hon om att börja med begagnade spel, som är billigare.

TIPS

Spel för personer med döv-lindhet: Exempelvis Dotpad X, Luffarschack och Tetris.

Spel för personer med synnedsättning: Finns listade på audiogames.net

Syntolkning: Noah spelar datorspel, i bild syns även en spelmodifikation som gör att man ser pilar på marken som visar vart man ska köra. Foto: Privat

Kongressen 2027 – var med och påverka

Styrelsen vill härmed informera alla förbundets regionala föreningar, Dövsblind Barn och Ungdom samt alla medlemmar att FSDB genomför kongress 21–23 maj 2027 (men alla samlas till middagen redan på torsdag 20 maj).

Var? Denna gång sker kongressen på Elite Hotel Marina Plaza i Helsingborg.

Vilka? På kongressen deltar ombud, valberedning, revisorer samt förbundsstyrelse.

Vad? Under kongressen kommer bland annat en förbundsordförande och sex styrelseledamöter att väljas.

Förbundets verksamhetsinriktning för kommande kongressperiod ska också fastställas, liksom budgetramen för den kommande kongressperioden 2028 till 2030.

Motioner: Alla medlemmar har dessutom rätt att motionera (lämna förslag) till kongressen. Här har ni chansen att påverka vilka frågor förbundet ska jobba med i framtiden. Sådana motioner måste ha inkommit senast 20 februari 2027 till styrelsen@fsdb.org.

En distansaktivitet om att skriva motioner kommer att genomföras 8 december 2026.

Håll utkik i tidningen framöver för mer information om kongressen!

Kontakt med FSDB blir taltidning genom Myndigheten för tillgängliga medier, MTM.

Detta innebär att den som vill läsa tidningen kommer att kunna lyssna och läsa tidningen via appen Legimus.

Taltidningen distribueras digitalt och kan läsas:

- I Legimus eller Akila på mobil/surfplatta,
- Med en så kallad Daisyspelare, som MTM beslutar om det finns behov för. Har man redan en DAISY-spelare, exempelvis genom biblioteket, kan man så klart använda den.

Man kommer att få en cd-skiva i brevlådan under en övergångstid tills vi vet att det fungerar bra med appen och Legimus.

Kontakt med FSDB kommer även fortsatt att tryckas på tryckeri och skickas ut som en fysisk tidning i storstil och punkt.

De berörda läsarna kommer att kontaktas för personlig information och det finns även professionell support via Taltidningshjälpen.

Supporten nås på telefon 020 311 211 eller e-post: taltidningshjalpen@polarprint.se.

Information från kansliet

klockan 18.00–20.00.

Föranmälan: Senast 4 november.

Kampanjen *Protest mot husarrest* är avslutad

Alla filmer är nu publicerade i vår YouTube-kanal. Mer information om kampanjen kommer i decembernumret av tidningen.

Informationskväll med Mullsjö folkhögskola

När? Torsdag 3 december
klockan 18.00–19.30.

Föranmälan: Senast 30 november.

Redaktionen söker krönikor

Redaktionen är alltid tacksamma för era texter! Nu söker vi krönikor, om något du själv har upplevt. Max: 1500 tecken.

Anmälan och länk

Föranmälan till alla aktiviteter görs till anmalan@fsdb.org.

Länken till distansföreläsningar är öppen 30 minuter innan föreläsningen börjar.

Fotografera för tidningen

Vill du skicka in bilder med din text? Vi önskar bilder som är tagna under själva aktiviteten, som visar vad som händer eller vad deltagarna gör. Fånga gärna detaljer och närbilder, till exempel händer som skapar något.

Årets aktiviteter

Våra aktiviteter publiceras även på hemsidan, i Facebook medlemsforum och skickas ut per mejl.

Distansföreläsningar

Hemberedskap för dig med dövblindhet

När? Måndag 9 november

Höstträffen fullbokad

Den 9–11 oktober är det dags för höstträff i Linköping.

Vi är glada över att intresset har varit så stort – träffen är nu fullbokad!

Returadress: FSDB,
Sandsborgsvägen 52,
122 33 Enskede

Syntolkning: Den 16 september invigde H.M. Drottningen Synskadades Museum.
Museiguiden Karin Hjalmarsson visar hur man som synskadad använder den vita käppen.
Foto: Caisa Rasmussen/SRF.

Nästa nummer

Tidningen Kontakt ges ut av
Förbundet Sveriges Dövblinda fem
gångar per år.

Nästa nummer ges ut 9 december
(julnummer). Manusstopp är 25
november.

Vill du skriva i tidningen
eller tipsa redaktionen?

✉ redaktion@fsdb.org

☎ 070 23 111 02

🌐 fsdb.se

Har du en kombinerad syn- och hörselnedsättning?
Då är du varmt välkommen till oss på Förbundet
Sveriges Dövblinda! Du kan också stötta förbundet
genom att bli stödjande medlem. Läs gärna mer på
fsdb.se (via qr-koden till höger).

